

Сумський державний педагогічний університет імені А.С.Макаренка
Навчально-науковий інститут історії, права та міжнародних відносин
Кафедра права та методики викладання правознавства

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор інституту історії,
права та міжнародних відносин
Ю.В. Подрез
«01» вересня 2021 р.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОСНОВИ ПРАВА ТА ПРАВА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ

Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

галузь знань: 08 Право
спеціальність: 081 Право
освітньо-професійна програма: Право
Мова навчання: українська

Погоджено науково-методичною
комісією ІН інституту історії, права
та міжнародних відносин
«31» серпня 2021 р.
Голова: Моцак С.І., кандидат
педагогічних наук, доцент

Загальна інформація про дисципліну

Назва дисципліни	Основи ІТ права та права інтелектуальної власності
Викладач	Чернадчук Олександр Вікторович, к.ю.н.
Профайл викладача	https://law.sspu.edu.ua/media/attachments/2020/09/08/chernadchuk_k6.pdf
Конт. тел.	+38 050 673 79 28
E-mail:	o.chernadchuk@g.mail.com
Сторінка курсу в Moodle	https://dl.sspu.edu.ua/course/view.php?id=5788&notifyeditingon=1
Консультації	https://law.sspu.edu.ua/studentam/konsultatsii-vykladachiv

Анотація до дисципліни

Як навчальна дисципліна «Основи ІТ права та права інтелектуальної власності» входить до переліку обов'язкових компонентів освітньо-професійної програми Право спеціальності 081 Право, галузі знань 08 Право.

Її вивчення дасть можливість студентам оволодіти необхідним обсягом правових знань для реалізації прав у сфері інтелектуальної власності та у цифровому середовищі.

Мета і завдання дисципліни

Загальною метою викладання та вивчення навчальної дисципліни «Основи ІТ права та права інтелектуальної власності» є засвоєння студентами понятійно-термінологічного апарату та основних положень дисципліни, що пропонується до вивчення, а також умінь розвивати конкретну тему, аналізувати і узагальнювати ключові аспекти, вирішувати конкретні ситуації у відповідності до положень чинного законодавства.

Зазначене предметно стосується сфери правового регулювання суспільних відносин, що виникають між суб'єктами суспільних відносин щодо реалізації, охорони прав і законних інтересів особи у сфері інтелектуальної власності а також відносин в сфері інформаційних технологій.

Навчальна дисципліна спрямована на формування таких визначених освітньо-професійною програмою **загальних компетентностей**:

- ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК 3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК 4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- ЗК 6. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 8. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 9. Здатність працювати в команді.

Навчальна дисципліна спрямована на формування таких визначених освітньо-професійною програмою спеціальних (фахових) компетентностей спеціальності:

СК 7. Здатність застосовувати знання завдань, принципів і доктрин національного права, а також змісту правових інститутів, щонайменше з таких галузей права, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.

СК 8. Знання і розуміння особливостей реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.

СК 11. Здатність визначати належні для юридичного аналізу факти.

СК 12. Здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції.

СК 13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності.

СК 14. Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.

СК 15. Здатність до самостійної підготовки проектів актів правозастосування.

СК 16. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.

Навчальна дисципліна спрямована на формування визначеної освітньо-професійною програмою інтегральної компетентності, а саме: здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі професійної правничої діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування правових доктрин, принципів і правових інститутів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Формат дисципліни «Основи ІТ права та права інтелектуальної власності»

Обсяг дисципліни

Вид занять	Загальна кількість годин
	90 годин
лекції	18
практичні заняття/ семінарські	22
консультації	2
самостійна робота	48

Ознаки дисципліни

Рік викладання	Курс навчання	Семестр	Кількість кредитів/ годин	Кількість змістовних модулів	Форма контролю	Обов'язкова/ вибіркова
2023/2024	3	6-й	3 кредити/ 90 год.	1	Залік	Обов'язкова

Результати навчання

- ПРН 3.** Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.
- ПРН 4.** Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми.
- ПРН 5.** Давати короткий висновок щодо окремих фактичних обставин (даних) з достатньою обґрунтованістю.
- ПРН 6.** Оцінювати недоліки і переваги аргументів, аналізуючи відому проблему.
- ПРН 7.** Складати та узгоджувати план власного дослідження і самостійно збирати матеріали за визначеними джерелами
- ПРН 8.** Використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.
- ПРН 9.** Самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна допомога, і діяти відповідно до отриманих рекомендацій.
- ПРН 10.** Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами як усно, так і письмово, правильно вживаючи правничу термінологію.
- ПРН 12.** Доносити до респондента матеріал з певної проблематики доступно і зрозуміло.
- ПРН 15.** Вільно використовувати для професійної діяльності доступні інформаційні технології і бази даних.
- ПРН 16.** Демонструвати вміння користуватися комп'ютерними програмами, необхідними у професійній діяльності.
- ПРН 17.** Визначати можливості використання юридичних інновацій та технології у професійній діяльності.
- ПРН 21.** Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів.
- ПРН 23.** Застосовувати набуті знання у різних правових ситуаціях, виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки.
- ПРН 25.** Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях.
- ПРН 27.** Володіти базовими навиками захисту права інтелектуальної власності.

Тематичний план вивчення дисципліни

Програма навчальної дисципліни «Основи ІТ права та права інтелектуальної власності» складається з 9 тем.

Тема 1. Поняття права інтелектуальної власності.

Тема 2. Авторське право та суміжні права.

Тема 3. Право промислової власності.

Тема 4. Засоби індивідуалізації учасників цивільного обороту, товарів і послуг як об'єкт права інтелектуальної власності.

Тема 5. Нетрадиційні об'єкти права інтелектуальної власності.

Тема 6. Поняття та загальна характеристика ІТ права.

Тема 7. Електронні документи та електронний документообіг.

Тема 8. Електронна комерція.

Тема 9. Охорона прав інтелектуальної власності в цифровому середовищі.

Політика дисципліни

У процесі організації навчання застосовуються різні способи передачі і сприйняття навчальної інформації, зокрема:

- словесні (лекція, консультація, пояснення, бесіда);
- наочні (презентація, демонстрація);
- практичні (семінарське заняття; різного роду правові завдання, задачі, тести, доповіді, реферати, презентації, ділові ігри тощо).

Навчальна робота студента організовується та здійснюється під керівництвом викладача та/або самостійно. Зокрема: здобувачі вищої освіти працюють з друкованим інформативним матеріалом або з матеріалом мережі Інтернет, виконують усні та письмові завдання (контрольні питання, тести, есе), виступають з доповідями і презентаціями, підготовленими як індивідуальні проекти.

Методичні рекомендації щодо виконання різних видів робіт, інформація про методи навчання та форми оцінювання розміщені разом із робочою програмою дисципліни на сайті кафедри в розділі «Освітні компоненти» ОПІ 2021 та на платформі Moodle.

Несвоєчасно виконані завдання не можуть бути оцінені у максимальну кількість балів, передбачену за їх виконання.

Пропущені семінарські заняття слід відпрацювати (згідно з графіком консультацій викладача).

У межах курсу передбачено можливість перезарахування результатів неформальної та/або інформальної освіти відповідно до Положення про порядок визнання результатів навчання у неформальній та/або інформальній освіті у Сумському державному педагогічному університеті імені А.С.Макаренка.

Академічна доброчесність

Учасники освітнього процесу зобов'язані дотримуватися принципів академічної доброчесності. Порушеннями академічної доброчесності вважаються: академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво, необ'єктивне оцінювання.

Факти порушення особами, що навчаються, норм Кодексу академічної доброчесності Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка виносяться на розгляд Комісії з питань етики та академічної доброчесності.

Якщо студент має сумніви або непевність, що його дії або бездіяльність можуть порушити Кодекс академічної доброчесності Університету, він може звернутися за консультацією до Комісії.

За порушення правил академічної доброчесності особи, що навчаються в університеті, можуть бути притягнуті до таких форм відповідальності як: попередження; повторне проходження оцінювання (контрольної роботи, іспиту, заліку тощо); позбавлення академічної стипендії; повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; відрахування з університету.

Система оцінювання та вимоги

Під час оцінювання результатів навчання застосовується накопичувальна бально-рейтингова система, що передбачає оцінювання якості виконання студентами всіх видів аудиторної та позааудиторної навчальної діяльності, спрямованих на опанування навчального навантаження шляхом поточного та підсумкового контролю. Система оцінювання реалізується згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень студентів під час відвідування лекцій, роботи на практичних заняттях, виконання тестових завдань та інших видів самостійної роботи.

Поточний контроль складається з таких компонентів:

- **50 балів:** робота на **практичних** заняттях – підготовка доповідей, усні відповіді, участь в обговоренні питань / дискусіях, виконання практичних індивідуальних завдань, виконання тестових завдань, розв'язання задач тощо.

- **50 балів:** контроль **самостійної роботи** – підготовка до семінарів та опрацювання теоретичного матеріалу, виконання домашніх завдань, написання й рефератів тощо.

Разом – **100 балів**

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
82 – 89	B	добре
74 – 81	C	
64 – 73	D	
60 – 63	E	задовільно
35 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1 – 34	F	незадовільно з повторним вивченням дисципліни

Рекомендовані джерела інформації

Література:

1. Актуальні проблеми права інтелектуальної власності: Навчальний посібник / В. К. Матвійчук, С. А. Пилипенко, Т. П. Устименко та ін.; За ред. І. С. Тімуш, Ю. В. Нікітіна, В. П. Мироненко. Київ: Національна академія управління, 2014. с. 278
2. Базилевич В. Д. Інтелектуальна власність: Підручник /В. Д. Базилевич. Київ : Знання, 2006. 431 с.
3. Верба І.І. Основи інтелектуальної власності: навчальний посібник/І.І.Верба, В.О.Коваль; за ред. С.В. Чікін. 2-ге вид., перероб. і доп. Київ: НТУУ «КПІ», 2013. 237с.
4. Жилінкова О. В. Договірне регулювання відносин щодо інтелектуальної власності в Україні та закордоном: монографія /О. В. Жилінкова. Київ: Юрінком Інтер, 2015. 280 с.
5. Лазебний В. С., Розорінов Г. М., Толюпа С. В. Основи інтелектуальної власності та її захисту / В. С. Лазебний, Г. М. Розорінов, С. В. Толюпа. Київ: Видавництво «Ліра-К», 2011. 160 с.
6. Право інтелектуальної власності: Акад. курс: Підруч. для студ. вищих навч. закладів / О. П. Орлюк, Г. О. Андрощук, О. Б. Бутнік-Сіверський та ін.; За ред. О. П. Орлюк, О. Д. Святоцького. Київ: Видавничий Дім «Ін Юре», 2007. с. 344.
7. Право інтелектуальної власності: Навч. посіб. / В. Р. Кравець, В. Г. Олюха, О. М. Стець та ін.; за заг. ред. Кравця В. Р., Олюхи В. Г. Київ : Центр учбової літератури, 2012. 270 с.
8. Світличний О. П. Право інтелектуальної власності: підручник. Вид. 2, змін. і доп. / О. П. Світличний. Київ: НУБіП України, 2016. 355 с.
9. Семків В. О., Шандра Р. С. Інтелектуальна власність : підручник / В. О. Семків, Р. С. Шандра. Львів: Галицький друкар, 2015. с. 233-234.
10. Ястремська О. О. Інтелектуальна власність : навчальний посібник / О. О. Ястремська. Харків : Вид. ХНЕУ, 2013. – 124 с.
11. ІТ ПРАВО / Яворська Л.С., Тарасенко Л.Л., Мартин В.М., Самагальська Ю.Я. та ін. / За заг. ред. Яворської О.С. Львів: Видавництво «Левада», 2017. 470 с.

Нормативно-правові акти:

1. Конституція України.
2. Цивільний кодекс України.

3. Бернська конвенція про охорону літературних і художніх творів від 9 вересня 1886 р. [Електронний ресурс]. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_051/page.
4. Договір Всесвітньої організації інтелектуальної власності про виконання і фонограми, прийнятий Дипломатичною конференцією 20 грудня 1996 року [Електронний ресурс]. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_769.
5. Договір Всесвітньої організації інтелектуальної власності про авторське право, прийнятий Дипломатичною конференцією 20 грудня 1996 р. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_770.
6. Мадридська угода про міжнародну реєстрацію знаків від 14 квітня 1981 р. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_134.
7. Міжнародна конвенція про охорону інтересів виконавців, виробників фонограм і організацій мовлення (вчинено в Римі 26 жовтня 1961 року) [Електронний ресурс]. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_763.
8. Паризька конвенція про охорону промислової власності від 20 березня 1883 р. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_123
9. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з Атомної Енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони. Розділ VII. Договори у сфері інтелектуальної власності URL: <http://kmu.gov.ua>
10. Угода про торговельні аспекти прав інтелектуальної власності (ТРИПС) від 15 квітня 1994 р. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/981_018.
11. Женевський договір про міжнародну реєстрацію наукових відкриттів від 7 березня 1978 р. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/999_005.
12. Міжнародна конвенція з охорони нових сортів рослин від 2 грудня 1961 р. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_856.
13. Про авторське право і суміжні права: Закон України від 23 грудня 1993 року. *ВВР України*. 1994. № 13. Ст. 64.
14. Про охорону прав на винаходи і корисні моделі: Закон України від 15 грудня 1993 року. *ВВР України*. 1994. № 7. Ст. 32.
15. Про охорону прав на промислові зразки: Закон України від 15 грудня 1993 року. *ВВР України*. 1994. № 7. Ст. 34.

16. Про охорону прав на знаки для товарів і послуг: Закон України від 15 грудня 1993 року. *ВВР України*. 1994. № 7. Ст. 36.
17. Про охорону прав на зазначення походження товарів: Закон України від 16 червня 1999 року. *ВВР України*. 1999. № 32. Ст. 267.
18. Про охорону прав на сорти рослин: Закон України від 24 квітня 1993 року. *ВВР України*. 1993. № 21. Ст. 218.
19. Про племінну справу у тваринництві: Закон України від 15 грудня 1993 року. *ВВР України*. 1994. № 2. Ст. 7.
20. Про захист від недобросовісної конкуренції: Закон України від 7 червня 1996 року. *ВВР України*. 1996. № 36. Ст. 164.
21. Про розповсюдження примірників аудіовізуальних творів та фонограм: Закон України від 23 березня 2000 року. *ВВР України*. 2000. № 24. Ст. 183.

Періодичні видання:

1. Вісник національної асоціації адвокатів України
<https://unba.org.ua/activity/category/42-visnyky.html>
2. Юридична практика <https://pravo.ua/>

Інформаційні ресурси:

3. <http://zakon.rada.gov.ua> – Законодавство України
4. <http://www.president.gov.ua> – представництво Президента України
5. <http://www.kmu.gov.ua> – Урядовий портал (Кабінет Міністрів України)
6. <https://mon.gov.ua/> – Міністерство освіти і науки України
7. <http://www.minjust.gov.ua> – Міністерство юстиції України
8. <http://www.nbuv.gov.ua> – Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського
9. <http://www.rada.kiev.ua> – Бібліотека Верховної Ради України
10. <http://www.scilib.univ.kiev.ua> – бібліотека Київського національного університету ім. Тараса Шевченка
11. <http://irbis-nbuv.gov.ua> – сайт Національної юридичної бібліотеки України
12. <http://ru.wikipedia.org/wiki> – Сайт вільної енциклопедії Вікіпедія
13. <https://eu-ua.org/yevrointehratsiia/osvita> – Освіта. Сайт «Євроінтеграційний портал»
14. <https://info.edbo.gov.ua/registry/> – Єдина державна електронна база з питань освіти

15. <https://www.ligazakon.ua/ua/> – Інформаційно-правова система Ліга Закон
16. <https://reyestr.court.gov.ua/> – Єдиний державний реєстр судових рішень
17. <https://ukrpatent.org/uk/articles/bases2> – бази даних та інформаційно-довідкові системи Укрпатент.